

ONZE LEZERS EN LEZERESSEN AAN 'T WOORD

We laten hier de bekroonde antwoorden volgen op de beide vragen, voorkomende in No 40 van 6 Juli j.l. De beloofde f 2.50 wordt aan elk van hen, wier antwoord be kroond werd, dezer dagen toegezonden.

Vraag 1. *Nuttige wenken.*

1. Uw oude spons en zeem gaan nog lang mee, als u het volgende toepast: doe uw kapotte spons in een flanellen- of tricot-zakje; uw kapotte of dunne zeem stikt men op flanellen- of tricot-lap.

2. Spaar uw oude kranten. Maak pekewater: een pond zout op een halve emmer water. Drenk daarin uw oud papier, en maak er stevige ballen van. Gebruik ze gemengd met uw andere brandstof.

C. Olijslager - Den Haag

Vraag 1. Geen stukjes toilet-zeep weggoien, maar tot 't eind toe gebruiken. Dit is mogelijk door het oude stukje op het nieuwe te plakken. Hiervoor heeft men geen lijm of ander plakmiddel nodig. Men maakt beide stukken, nieuw en oud, nat, en legt 't oude kleine stuk op 't nieuwe. Zuinigheid is vooral nu voor ieder geboden.

Mevrouw A. van der Muelen van Lelyveld - Amersfoort

(Op verzoek wordt de prijs van f 2.50, bestemd voor een goed deel.)

Vraag 1. Op zolder (in bijkeuken of schuur) een groote mand plaatsen. Daarin kan men dan allerlei verzamelen, wat anders wordt weggeworpen: leege garenklossen, leege lucifersdoosjes, kartonnetjes waarop stopwol gekluwd is geweest, bordpapieren kokers van closetrollen, enz. Ik noem maar enkele dingen, er is zooveel meer dat gespaard kan worden. In den winter kan men al deze schijnbaar nuttelooze voorwerpen gebruiken in de kachel. Vooral leege sigarenkisten en dennenappels zijn goed brandmateriaal.

C. Bekoraal - Leiderdorp

Vraag 1. a. Geef alles wat *gij zelf* misschien nog eens kunt gebruiken, een vaste plaats in een afzonderlijke kist, kast, lade, enz. En wel zóódanig, dat *gij* het goed overzichtelijk kunt zien. En schrijf in een eenvoudig kaart-systeem op, wat *gij* opbergt, en wáár. Nummer desnoods de plaats.

b. Sorteert alles wat nog te gebruiken is voor *een ander* in kisten, enz., en geef dit regelmatig mede met een op-haaldienst. *)

*) Juist vinden we het bericht in de krant, dat in Utrecht het huisvuil wordt gecatalogiseerd in drie emmers: één voor het gewone huisvuil, één voor aardappelschillen, groentenaafval, enz., één voor lompen, papier, metalen, enz. Tweemaal per week verschijnen dus behalve de vuilnisman ook de schillenboer en de lompen-ophalers. Red.

Toelichting op a. — Indien men b.v. 10 kisten heeft en die met de open zijden op elkaar zet, moet men, om in de onderste kist te komen, er 9 verzetten. Indien men echter de kisten met de open zijde naar voren plaatst en deze van de voorzijde af vult (dit naar gelang van het artikel), heeft men een totaal overzicht (zoovels van boeken in een boekenkast). Een algemeen principe voor opbergen, waartegen zeer veel gezondigd wordt, is: zoo weinig mogelijk op of achter elkaar opbergen, doch zooveel mogelijk naast elkaar met het smalste gedeelte naar voren.

Indien men geen kastruimte heeft, kan men door het eenvoudig stapelen van kisten een zeer goede bergruimte maken, terwijl men door het omhangen van een gordijn deze bergplaats aan het oog kan onttrekken. Natuurlijk vraagt elk artikel zijn daarvoor bestemde plaats. Hout, dat in den zomer gespaard kan worden, wordt niet naast over-schotten van linnen gelegd, doch in een kist in het kolenhok, enz.

Het kaart-systeem is dáárom nuttig, omdat, wanneer men iets wil gaan gebruiken, men eerst moet weten *wat men heeft*. Nu kan men wel alles gaan uitpakken, maar dit kost tijd. Veel vlugger gaat het, wanneer men b.v. moet hebben een stukje linnen van 30 x 40 cm, als men bij de l van het kaart-systeem (bij linnen) naziet wat men heeft.

De navolgende hoofdbeginselen zijn van belang, zoowel voor huisgezin, fabriek, kantoor, winkel, atelier, land, wereld, enz.:

1. Wat is noodig?

2. Wat is er?

3. Waar is het?

Toelichting op b. — Indien men kranten, veevoeder, oud ijzer, stukken goed met spelden, afval van naaigerei, in één kist doet, is het één door het ander onbruikbaar. Het is n.l. een bekend bezwaar, dat boeren aardappelschillen niet aan koeien, enz., durven geven, in verband met de vele spelden, die zich er bij bevinden. Het voordeel van dit gesorteerd bewaren is, dat men die dingen, die kunnen bederven, regelmatig wegdoet, en dat, wat niet bederft, bewaart. Het is b.v. heel goed mogelijk, dat in den komenden winter bij paperschaarschte een stapel oude kranten in een kist brandhout geld waard is. Men bedenke echter, dat b.v. stoffen, in verband met mot, tegen bederf gevrijwaard moeten worden; dat hout en papier droog moeten liggen.

Een slagzin — ter betere herinnering — moge luiden:

Wat nog gebruikt wordt, vroeg of laat, Geef dat toch steeds een vaste plaats.

A. N. Schippers - Den Haag

Vraag 2. *Vacantie-bezwaren.*

Er is niets beter voor kind of volwassene dan buitenlucht. Laat men daarom in den vacantietyd zooveel mogelijk daarvan profiteeren. Daarvoor behoeft

men nog niet ver van huis te gaan. Stadsmenschen moeten echter gelegenheden zoeken om frissche lucht te hebben. In den vacantietyd kan dit wel. In de omgeving der stad is wel een plaats te vinden, waar vrij en ongestoord een dag of een paar dagen in de week kan genoten worden van het vrije buitenleven; in bosch of wei, op de hei. Wie zich de weelde kunnen veroorloven van een zomerhuisje, doen het werk dan niet zoo secuur als anders. De huismoeder moet het niet zoo nauw nemen met haar werk, als men een dag uitgaat: de kinderen practisch kleeden; het eten te voren zóó gereed maken, dat het gauw klaar is, als men thuis komt. Een pan met soep, een hoeveelheid rijst, een stapel pannenkoeken. Alles gereed en klaar, alvorens men 's morgens weg gaat. Vroeg weg is het beste. Goede lectuur meenemen. De kinderen houden zich wel met spelen bezig. Maar men make te voren een goed plan: naar een boerderij gaan; misschien bij water, waar een boot ligt of hengelstokken zijn te krijgen. 't Kan zoo gezellig zijn. En des avonds komt men verkwikt en verfrist thuis.

C. Bekoraal - Leiderdorp

BOM-INSLAG

Ze waren niet jong meer, de zilveren bruiloft lag al in 't verleden. Hun leven was onberispelijk, ze dienden vele goden en ook God.

Hun huis was hun wereld, het stond vol mooie meubelen, er stond ook een brandkast en er achter was een groote tuin.

De vrouw des huizes verzorgde de meubelen, die gepoetst, geboend en gewreven werden, haar echtgenoot verzorgde de brandkast, sorteerte papieren en knipte coupons. En de tuin was de trots van beiden. Die tuin was ieder jaar anders en werd ieder jaar opnieuw getoond aan vrienden en familie.

Dit waren de goden, die zij dienden nevens Hem.

Jaren lang ging het goed, heel veel jaren. Maar toen kwam er vrees en verandering door oorlog en dreiging van oorlog rondom.

„Wat zullen we doen, man? Ik maak me ongerust!”

„Heelemaal geen reden toe. Ze komen hier nooit in. We hebben ons leger, ze zetten den boel onder water, en er zijn bevriende naties, die ons dadelijk helpen.”

„Gelukkig! Maar ik zal toch flink wat voorraad inslaan, vind je niet?”

„Natuurlijk! Dat moet je doen!”

Een leeggemaakte kast werd er voor bestemd. Geleidelijk stapelde zich de voorraad op, pakken suiker, baaltjes rijst, flesschen slaolie, zeep, kaarsen, lucifers. Ze riep er haar man bij en

toonde glimlachend haar opslagplaats met inhoud.

Ook luisterde hij trouw naar de radio, Zondag en in de week. Daar werd door deskundige militairen gesproken over luchtbescherming, inundatie, mijnen, fort en vliegtuigen.

Toen waren ze weer gerust. Onverdroten dienden zij de nieuwe goden, waarop ze nu hun vertrouwen stelden. Hij de weermacht, de inundaties, de steun uit het buitenland. Zij de pakken vet, de baaltjes rijst, de suiker, de boonen, de slaolie.

„Wat is dat toch voor een eigenaardig mensch, dat vorig jaar aan den overkant kwam wonen? Altijd is ze vriendelijk en opgewekt.”

Hij keek door 't raam en zag de overbuur juist binnengaan.

„Ik weet het niet,” zei hij en keek weer in zijn krant.

't Avonds zaten ze bij de radio. Een spreker las Jesaja 31: „Wee degenen, die in Egypte om hulp aftrekken en steunen op paarden en vertrouwen op wagenen en zien niet op den Heilige Israels en zoeken den Heere niet.

„Ja, dat Israel heeft het indertijd wat verzondigd!”

Toen volgde een lied:

Uw aardsche leden dooden,
Uw zin en wil aan 't kruis,
Verbranden uw afgoden
Op weg naar 't Vaderhuis.

Eén dag later gebeurde het vreeselijke. Het kwam ook in hun woonplaats. Weg moesten ze, weg, alles achterlaten, vlug, dadelijk!

Wat een moeilijk afscheid! Alles achterlaten en niet weten, hoe het terugzien wezen zal! Dat was bang, dat was pijnlijk, maar het moest, het kon niet anders, de vliegtuigen ronkten al. Weg, naar vreemde menschen, ze wisten niet eens waarheen. Een week daarna keerden ze terug en kwamen bij hun huis. Het lag in puin. Onder dat puin lag al het andere, de meubelen, de brandkast, de baaltjes rijst, de flesschen slaolie. Vreeselijke toestand, ontzettend, alles kwijt, alles weg! Ze beeffden waar ze stonden, ze bleven sprake-loos, ze waren maar menschen, arme, geslagen menschen. Hun keel wrong zich dicht, ze hijgden van emotie. Hadden ze geen houvast? Heelemaal geen houvast?

Een kleine gestalte kwam nader. „Ach, mevrouw, meneer, wat een toestand! Ik heb zoo met u te doen. Alles was bij u zoo netjes, zoo keurig in orde.”

Het was de oude mevrouw van den overkant.

Het echtpaar keek op. Die woorden

deden goed. Hier was medelijden, hier sprak een menschenhart.

Toen keken ze naar den overkant.

„Uw huis?” vroegen ze.

„Ja, mijn huis ook.”

De vrouw van het echtpaar begon te schreien. „Ik had zoo veel in voorraad,” klaagde ze.

„Dat had ik ook. Ik ben ook in voor-zorg geweest. Dat mogen we. Maar nu God het niet noodig acht, zal het zoo wel beter zijn.”

Rust en vertrouwen lagen op haar gezicht. En toen de anderen zwegen, vervolgde zij: „We hebben toch de belofte, dat voor degenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede!”

Het echtpaar werd kalmer, maar toch konden ze dat niet aanvaarden. Ze durfden niet. Hun burin bezat een schat, die nooit vernield werd, zij zelf hadden slechts een puinhoop. De man kwam het eerst tot zichzelf. „Kom vrouw, we gaan. Onze afgoden zijn verbrand. Laten we ons nu keeren tot God, van Wien we zoo ver afweken. Misschien wil Hij ons genadig zijn.”

Ze drukten de oude vrouw de hand en gingen. Het was nog niet te laat. Het was nog „heden.”

Heden, zoo gij Zijn stem hoort . . . Zijn stem, ook in het wereldgeluid.

K. Jonkheid

HET AAPJE en zijn voorgangers

De geschiedenis is de beste leermeesteres, vooral ook vandaag.

Want toen de auto zoo goed als geheel verdween uit ons leven, dachten wij, dat we nu in het verkeer van allen dag een zoo onherstelbaar verlies leden als nooit te voren. Wij meenden, dat de motor onmisbaar was in het verkeersleven. Ik ga nu geen loftrumpet afsteken over den goeden ouden tijd, want ook deze had moeiten en zorgen in niet mindere mate. Maar wel kan de historie ons leeren dat we ietwat voorzichtiger moeten leeren te zijn met het woord onmisbaar.

We hebben de klok teruggezet ook in het verkeer. Wel vaker werd er nu reeds teruggegrepen naar vroeger. Stond niet voor eenige maanden in één onzer steden de schandpaal? En nu zal ik nog maar nalaten, verdere minder aangename analogieën te trekken, die onze hooggeroemde beschaving duur te staan zouden komen. Men zal tenminste wel afgeleerd hebben deze eeuw de eeuw

van het kind te noemen. Maar jeremia-des over dezen tijd zijn reeds voldoende gehouden en men is geneigd nu anders te denken over den „zegen” van de techniek.

We zijn in ons verkeer bij avond eenige eeuwen achteruitgegaan. Vroeger in onze gouden eeuw (geweldige tijd was dat!) kon men zich in het avondlijk duister de weelde veroorloven van een gracieuus gekleeden lantaarndrager. Nu loopt men in onze verduisterde straten de kans, op minder zachtzinnige wijze niet zijn stad- of dorpsgenoot kennis te maken. Maar wij leven ook in een „verlichte” eeuw, daarom verduisteren wij, en och, ook zonder dat kan men geen hand voor oogen zien!

En toch . . . hoort u daar dat hoefgetrappel? De aapjeskoetsier deed weer zijn joyeuse entree in ons stadsbeeld en wij zien weer coupeetjes; onze groote steden kennen weer een trouwkoetsje met schimmels. Het is rustiger geworden, gesnor van motoren hooren wij het

